

Zachráňme naše plemeno

19.11.2013

Koloman Slimákrazil cestu slovenskému hrubosrstému...

Koloman Slimákrazil cestu slovenskému hrubosrstému stavačovi originálnym spôsobom. Šteňatá rozdával úspešným poľovníkom.

V súčasnej terminológii by sme mohli povedať, že nestor poľovníckej kynológie aj takto robil „píár“ nášmu národnému plemenu. „On „objavil“ toto plemeno a zaslúžil sa o jeho vyšfachtenie.“ hovorí Mgr. Ladislav Balogh, podpredseda Klubu chovateľov slovenských hrubosrstých stavačov. „Perspektívne jedince, ktoré našiel v Čechách alebo na Slovensku, vzájomne páril a sivé potomstvo sa snažil dostať do chovu. Týmto psami odmeňoval víťazov i ďalších úspešných vodičov na Memoriáli Jozefa Kadleca alebo na všestranných skúškach stavačov.“

Naša nátura

Tak prišiel k svojmu prvému „slovákovi“ aj Laco Balogh. Keď sa po návrate z vojenskej služby obzeral po nejakom psíkovi, legendárny kynológ ho poslal za Vendelínom Šulcom do Novej Dedinky, kde si mal vyzdvihnúť šteňa s menom Dag Čierna voda. „Koloman Slimák totiž poznal našu náтуру. Vedel, že plemeno nestačí len vyšfachtiť, ale treba ho prezentovať, a najmä dostať do povedomia ľudí na najvyšších kynologických súťažiach. Rátal s tým, že keď poľovníci neuvidia slovenského hrubosrstého

stavača vyhrávať na skúškach, nebudú ho ani kupovať.“

V sedemdesiatych až osemdesiatych rokoch minulého storočia to bol dobrý ťah. Slovenské hrubosrsté stavače sa u nás postupne rozširovali a viaceré dosahovali slušné pracovné úspechy. Plemeno napokon v roku 1983 oficiálne uznala aj Medzinárodná kynologická federácia FCI. „Pôdu pre tento proces organizačne pripravil dnes už nebohý Ferko Siget, Jožo Jursa a Vlado Šiška. Zásľuhu na tom má, samozrejme, aj Štefan Štefík, ktorý bol už vtedy funkcionárom na medzinárodnej kynologickej scéne.“

Pokles

Napriek sľubnému rozvoju sa však ďalší osud plemena neodvíjal podľa očakávaní. Poľovníkom prekážalo, že psy nie sú v revíri dostatočne rýchle a nedostatky videli aj v exteriéri. Keďže špičkoví vodiči odmietali slovenské hrubosrsté stavače predvádzať na súťažiach, záujem o ne začal klesať. „Keď nám Koloman Slimák rozdával šteňatá a doslova nás nútil do chovu, nemohli sme odmietnuť. Prikazoval nám: „Na všestranné skúšky musíte ísť!“ Boli sme mladí a takúto autoritu si nikto netrúfol odmietnuť,“ hovorí so smiechom L. Balogh. Dodáva, že pre slovenské hrubosrsté stavače veľmi veľa urobil i medzinárodný rozhodca Marián Hajas zo Zálesia. „Bol predovšetkým zanietným chovateľom, ale aj výborným vodičom svojich psov. Myslím, že so slovenskými hrubosrstými stavačmi mal dvakrát prebehnutú abecedu.“

Chovných jedincov je na Slovensku tak málo, že plemeno volá po záchrane. Vlni mali napríklad v Západoslovenskom kraji z jedenástich len tri vrhy šteňat. Keďže chovatelia nedokážu šteňatá predať, do ďalších odchovov sa nepúšťajú. „Na jednej strane vzniká snaha vytvoriť nové línie, aby sa zabránilo úzkej príbuzenskej plemenitbe. Ale myslím si, že viac sa treba zamerať na kontrolu vrhov a zabrániť vývozu šteňat zapísaných v registri do zahraničia,“ uvažuje Laco Balogh. O slovenské hrubosrsté stavače prejavujú záujem predovšetkým vo Francúzsku, Svajčiarsku a Veľkej Británii.

Vlastnosti

Slovenský hrubosrstý stavač je dobrý stopár, vodár a aportér. Koloman Slimák o tomto plemene povedal, že sa hodí pre obyčajného, jednoduchého poľovníka. Od vodiča neodbieha ďaleko, chodí „pod puškou“, pišťalku pri ňom nepotrebuje. Žiaľ, v súčasnosti to už nestačí. Deficit malej zveri v našich revíroch obracia aj kynológia naruby, slovenský hrubosrstý stavač sa preto v praxi veľmi neuplatňuje. „Teraz sa už poľuje celkom inakšie ako v minulosti. Keď som začínal s poľovníctvom, na poliach bolo plno malej zveri. A naozaj stačilo, že pes prešiel dvadsať metrov vpred a dvadsať naspäť. No dnes prebehne dvesto-tristo metrov a nenájde nič. Potrebujeme preto rýchlejšie psy, ktoré zver nájdu a vystavia,“ priznáva Ladislav Balogh.

Okrem pracovných vlastností sa pri slovenských hrubosrstých stavačoch žiada zlepšiť najmä štruktúru srsti, ktorá má byť priliehavá, ale tvrdá. Mnohé psy totiž majú mäkké a brčkové osrstenie, ktoré pravdepodobne zdedili po českom fúzačovi. Zjednotiť treba i sivú farbu srsti. A aké úlohy čakajú v najbližšom období na členov klubu?

„V spolupráci s genetikmi chceme dosiahnuť rýchlejšie jedince, ktoré budú konkurovať iným kontinentálnym plemenám stavačov. V minulosti nám v tomto úsilí pomáhal aj významný český kynológ profesor Jaromír Dostál,“ spomína L. Balogh. Upresňuje, že aj keď je slovenský hrubosrstý stavač všestranne využiteľné plemeno, uplatní sa pri práci pred výstrelom i po ňom.

Inšpirujme sa!

Jednu z ciest

k zachovaniu a rozširovaniu plemena vidí kynológ v metóde, ktorú používal uznávaný šľachtiteľ. Výboru Klubu chovateľov slovenských hrubosrstých stavačov preto navrhol, aby na vrcholných súťažiach stavačov opäť rozdávali šteňatá prvým trom najúspešnejším vodičom. Otázkou však zostáva, či v malom počte vrhov vôbec nájdu vhodné jedince na takýto úctyhodný počin.

Nezanedbateľným dôvodom, prečo by sme mali viac pozornosti venovať slovenským hrubosrstým stavačom je aj to, že ide o naše národné plemeno. „Žiaľ, chýba nám národná hrdosť, akou oplývajú naši južní susedia. V Maďarsku som mal veľmi dobrého kamaráta, ktorý mi kedysi povedal: ‚V kynológii sme spravili jednoduchý proces – každý poľovník musí mať na dvore maďarskú vyžľu!‘ A tento nepísaný zákon tam platí dodnes. Aj my by sme mali podobne zmýšľať,“ zdôrazňuje Ladislav Balogh.

Mária Inštitrisová

Pleseň na nohách je pryč

2 týždne stačili a Jana mala krásne a zdravé chodidlá. Všetko vďaka...

latestfromtheworld.com

Zarobte až 650€ za deň

vďaka tejto divnej metóde... čítať ďalej
special-promotion.eu

Diskusia k článku

K tejto stránke neexistuje žiaden príspevok v diskusii.

Časopis Poľovníctvo a rybárstvo © 2016 SPOLOČNOSŤ 7 PLUS, a. s.

Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Akékoľvek rozmnožovanie časti alebo celku textov, fotografií, grafov akýmkoľvek spôsobom, v slovenskom, ale aj v inom jazyku bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané. Monitoring tlače poskytuje so súhlasom vydavateľa firma Newton IT.

[O spoločnosti](#) | [Kontakt](#) | [Predplatné](#) | [E-paper](#) | [Inzercia](#) | [Zamestnanie](#) | [Cenník](#) |

Momentálne je **399** čitateľov online.

Stránky generuje **redakčný systém WebJET** spoločnosti **InterWay, s.r.o.**